

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด 65 คน ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัยจำนวน 5 ศูนย์ ดังนี้ 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัยจำนวน 14 คน 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลสวรรคโลก ประชาสรรค์จำนวน 18 คน 3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลวัดสวรรคาราม จำนวน 12 คน 4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลวัดสวัสดิการาม จำนวน 12 คน 5) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล แป้นจันทร์ กระจ่างจำนวน 9 คน ลักษณะของเครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็ก มีลักษณะเป็น แบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check List) จำนวน 6 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ 1) วุฒิการศึกษา 2) สาขาที่จบ และ 3) ประสบการณ์ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลกจังหวัดสุโขทัยกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 32 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้านประกอบด้วย ด้านการดูแลเด็ก ด้านการผลิตสื่อ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาวิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปชี้แจงให้กับผู้ดูแลเด็กด้วยตนเองทั้งหมด 65 คน ได้รับกลับคืน จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ การวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 96.92 เป็นชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 30.07 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 96.92 สูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07 มีตำแหน่งตำแหน่งเป็นผู้ดูแลเด็ก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 92.30

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ศูนย์ของท่านจัดให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ($\mu = 4.26$) รองลงมา ได้แก่ ท่านได้ติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรมประจำวันของครูผู้ดูแลเด็ก มากน้อย ($\mu = 4.22$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ศูนย์ของท่านได้ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.02$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ศูนย์ของท่านผู้ดูแลเด็กได้พัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\mu = 3.42$)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ศูนย์ฯของท่านได้จัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี ($\mu = 4.29$) รองลงมา ได้แก่ ศูนย์ฯของท่านจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของเด็กเหมาะสม ($\mu = 4.15$) และศูนย์ฯของท่านได้มีแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชนหรือไม่ ($\mu = 4.08$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ต่ำสุด ได้แก่ ข้อจากการจัดสภาพแวดล้อมภายในศูนย์ฯของท่านคิดว่ามีปัญหาอุปสรรค ($\mu = 3.60$)

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาพบว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ดังนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการดูแลเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ อาจเป็นเป็นเพราะว่า ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ยึดหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในหลายหมวด หลายมาตรา เช่น หมวดหลักการสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาได้กล่าวถึงการให้สังคม ชุมชนและท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8 (2)) ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้จัดการศึกษา ได้กำหนดให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชนแหล่งต่าง ๆ มาใช้จัดการศึกษา ในมาตรา 9 (5) ได้กำหนดให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นได้มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลกทางด้านบุคลากรในทางวิชาการ จะต้องเฝ้าหาความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และการพัฒนาด้านทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาหาความรู้ การเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอการติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้และเทคโนโลยีโดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยน

การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะรักเด็กอุปนิสัยอ่อนโยนมีกิริยาวาจาที่นุ่มนวล อ่อนหวาน ใจเย็น รู้จักปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ดูแลเด็กในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้ปลอดภัยและได้ส่งเสริมพัฒนาการให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และ ด้านสติปัญญา ให้มีความเจริญเติบโต เต็มตามศักยภาพตามวัยเพื่อทำให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจจากผู้ปกครองโดยการนำบุตรหลาน มาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ด้านการดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจใน หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ผู้ดูแลเด็กมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการดูแลพัฒนาผู้เรียน ศูนย์ฯ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านนายกเทศมนตรีที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยการจัดส่งพัฒนาบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและยังได้ จัดส่งผู้ดูแลเด็กเข้ารับการศึกษเพิ่มเติมเพื่อจะได้กลับมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล เมืองสวรรคโลก ให้พัฒนาต่อไปเพื่อทำให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจจากผู้ปกครองโดยการนำบุตร หลานมาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ด้านการผลิตและใช้สื่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้ดูแลเด็กได้รับการส่งเสริม พัฒนานวัตกรรมสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนสื่อที่ และสื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีความหลากหลายและ ปลอดภัย สื่อส่วนใหญ่เรียนรู้ได้เหมาะสม และ สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็ คือ การได้รับการสนับสนุนจากต้น สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก

4. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้ดูแลเด็กได้มีการ พัฒนาบุคลากรโดยเข้ารับการฝึกอบรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนา ศักยภาพของเด็กตามวัย กรมวิชาการ (2546, หน้า 1-12) กล่าวว่าปรัชญาการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยนั้นมุ่งพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้ บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน

5. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้ดูแลเด็กได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดภูมิทัศน์ภายในศูนย์ได้จัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี และได้จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของเด็กเหมาะสม มีความสำคัญต่อเด็กเป็นอันมาก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว จึงควรจัดตั้งนี้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 86-90) สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนควรจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากข้อค้นพบของงานวิจัยที่พบว่า ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากนั้น ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงาน จึงควรให้ความสำคัญในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารตามบทบาทหน้าที่ ของผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นการร่วมมือร่วมใจและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมากขึ้น ทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการระดับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานศึกษา
2. ควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกรูปแบบทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลในจังหวัดสุโขทัย
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย
4. ควรมีงานวิจัยรูปแบบ (Model) การพัฒนาบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย